

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKÓŁ SPECJALNYCH

PRZY DPS W MATCZYNIĘ

ROK SZKOLNY 2023/24

Zaopiniowano pozytywnie na posiedzeniu Rady pedagogicznej w dniu .....*13 września 2023 r.*.....

I. WSTĘP

Program Wychowawczo-Profilaktyczny przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży Zespołu Szkół Specjalnych przy DPS w Matczynie. Jego opracowanie zostało poprzedzone przeprowadzeniem ankiet wśród nauczycieli i rodziców/opiekunów. Ilekroć mowa jest o rodzicach, należy przez to rozumieć prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem. Opiekunowie to pracownicy DPS i inne osoby, które na co dzień sprawują opiekę nad dziećmi i współpracują z kadrami szkolną w kwestii nauki i wychowania dzieci/uczniów/uczestników zajęć. Odbyły się również konsultacje z dyrektorem, nauczycielami, specjalistami i pracownikami szkoły oraz rodzicami/opiekunami. Uwzględnione zostały również wyniki ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obowiązującego w roku szkolnym 2022/23 oraz priorytety polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2023/24. Pozwoliło to na nakreślenie „sylwetki absolwenta”, przeprowadzenie diagnozy zagrożeń, określenie czynników chroniących i czynników ryzyka, poznanie oczekiwań rodziców/opiekunów względem wychowania, analizę i planowanie działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły.

Z uwagi na zakres deficytów i zaburzeń oraz specyficzną sytuację środowiskową i doświadczenia życiowe naszych wychowanków, diagnoza problemów wychowawczych i planowanie skutecznych oddziaływań i interwencji są trudne. Strategia działania i spodziewane efekty zostały dostosowane do indywidualnych możliwości. Działania wychowawczo-profilaktyczne są istotnym elementem edukacji szkolnej i łączą się z działaniami edukacyjno-terapeutycznymi oraz oddziaływaniami rodziców/opiekunów. Wychowanie i nauczanie tworzą spójną całość opartą na podstawie programowej. Cele wyznaczają kierunek, w jakim prawdopodobnie wychowanek szkoły będzie zmierzał dzięki otrzymanemu wsparciu i motywacji.

II. ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH SZKOŁY

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły na rok 2022/23 został poddany ewaluacji. **Wybrane priorytetowe postawy, zachowania i cechy wychowanków nakreślone w „sylwetce absolwenta” i celach działań wychowawczo-profilaktycznych zostały osiągnięte w zadowalającym stopniu, co wskazuje na trafność i skuteczność oddziaływań.**

Przeprowadzone badania oraz liczne obserwacje wskazują, że do **najczęściej przejawianych zachowań trudnych** możemy zaliczyć: agresję fizyczną i słowną, autoagresję, nadpobudliwość, wulgaryzmy, brak szacunku dla innych, przywłaszczanie lub niszczenie mienia, opuszczanie zajęć szkolnych, apatia, wycofanie, brak nawyków prozdrowotnych.

Czynnikami ryzyka sprzyjającymi występowaniu takich zachowań trudnych są:

- indywidualne: m.in. upośledzenie umysłowe, współwystępujące choroby w tym psychiczne, niezaspokojone potrzeby psychiczne, konflikty z rówieśnikami, doświadczenie izolacji, nierozumienie potrzeb przez otoczenie, niska samoocena, nieumiejętność rozładowywania emocji;
- rodzinne: m.in. brak kontaktu z rodziną i bliskimi, nieprawidłowe relacje i wzorce w rodzinie, zakłócenia w wypełnianiu ról rodzicielskich, włączanie dzieci w konflikty rodzinne, brak wsparcia ze strony rodziców;
- społeczne: m.in. wychowanie instytucjonalne, brak konsekwentnych i jednolitych oddziaływań różnych środowisk wychowawczych, naśladowanie złych postaw i zachowań niepożądanych, popisywanie się przed grupą, izolacja.
- szkolne: niewłaściwe relacje na poziomie uczeń-uczeń, doświadczenie agresji słownej i fizycznej, uczeń-nauczyciel, uczeń-pracownik szkoły, rodzic/opiekun-nauczyciel.

Czynniki chroniące, które neutralizują działanie czynników ryzyka to: życzliwa i wspierająca atmosfera panująca w placówce, profesjonalizm nauczycieli i specjalistów, otoczenie wsparciem i edukacją zdalną w okresach izolacji, indywidualne predyspozycje dzieci/uczniów/uczestników zajęć, pozytywny obraz siebie, motywacja, poczucie własnej skuteczności, optymizm, pozytywne cechy środowiska rodzinnego, wspierające relacje z rodziną i bliskimi osobami, konsekwencja w działaniu dotycząca eliminowania zachowań niepożądanych, jasno określone zasady postępowania, współpraca z instytucjami wspierającymi rozwój ucznia, atrakcyjne działania wychowawcze jak wycieczki, spotkania modlitewne, uroczystości, imprezy integrujące społeczność szkolną.

Młodzi ludzie nie zawsze radzą sobie z trudnościami otaczającego ich świata, nie umieją kierować własnym rozwojem. Potrzebne im są wzory zachowań, ideały, do których mogliby dążyć. Założeniem szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę na temat zdrowego rozwoju, stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły i monitorowanie skuteczności podjętych działań. Należy **przeciwdziałać zachowaniom trudnym** poprzez:

- pogadanki na lekcji, rozmowy indywidualne, rozmowy z rodzicami, opiekunami, zbadanie przyczyn złego zachowania, konsekwentność w działaniu, ujednolicenie podejścia do ucznia z trudnymi zachowaniami, organizowanie dodatkowych, atrakcyjnych zajęć, wsparcie emocjonalne.

III. PRZYJĘTA SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Na podstawie ankiet skierowanych do rodziców/opiekunów i nauczycieli ZSS przy DPS w Matczynie absolwent naszej szkoły w wyniku działań przez nią podjętych powinien:

W sferze fizycznej:

- prezentować postawę proekologiczną (dbać o ekosystem, uczestniczyć w akcjach ekologicznych)
- rozwijać swoją aktywność fizyczną

W sferze psychicznej:

- być zmotywowanym do nauki, doświadczać radości ze zdobywania wiedzy i umiejętności (nauka przez zabawę, atrakcyjne formy zajęć, praktyczne działanie, doświadczenie)
- posiadać umiejętność bezpiecznego zachowania się na drodze, w terenie

W sferze społecznej:

- być na miarę możliwości samodzielny w życiu codziennym (zwłaszcza umieć załatwiać sprawunki)
- integrować się z ukraińskimi uczestnikami społeczności szkolnej

W sferze duchowej:

- prezentować pozytywne nastawienie wobec osób z najbliższego otoczenia – rodziny, opiekunów, pracowników szkoły, kolegów, przyjaciół, osób starszych i niepełnosprawnych
- doceniać znaczenie pracy w życiu człowieka (praktyczne poznawanie zawodów).

IV. CEL DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH

Podstawowym celem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły jest:

- ◆ Wychowanie, czyli wspieranie w rozwoju ku dojrzałości, na miarę możliwości w sferach fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.
- ◆ Profilaktyka, czyli wzmacnianie, korygowanie i uzupełnianie wychowania przez rozpoznawanie zagrożeń i reagowanie na zachowania ryzykowne.

W związku z przyjętą „sylwetką absolwenta” szkoły w szczególności realizowane będą następujące cele:

Oddziaływania wychowawcze w sferze:

1) fizycznej:

- ◆ kształtowanie postawy proekologicznej (troska o ekosystem, uczestnictwo w akcjach proekologicznych)
- ◆ rozwijanie aktywności fizycznej

2) psychicznej:

- ◆ rozwijanie motywacji do nauki, rozbudzenie radości ze zdobywania wiedzy i umiejętności (nauka przez zabawę, atrakcyjne formy zajęć, praktyczne działanie, doświadczenie)
- ◆ nauka umiejętności bezpiecznego zachowania się na drodze, w terenie

3) społecznej:

- ◆ rozwijanie samodzielności w życiu codziennym (zwłaszcza załatwianie sprawunków)
- ◆ integrowanie z ukraińskimi uczestnikami społeczności szkolnej

4) aksjologicznej:

- ◆ budowanie pozytywne nastawienia wobec osób z najbliższego otoczenia – rodziny, opiekunów, pracowników szkoły, kolegów, przyjaciół, osób starszych i niepełnosprawnych
- ◆ kształtowanie szacunku dla pracy człowieka (praktyczne poznawanie zawodów).

Oddziaływania profilaktyczne:

- ◆ Współpraca nauczycieli z rodzinami i opiekunami dzieci/uczniów/uczestników zajęć:
- przekazywanie wytycznych i istotnych informacji
- reagowanie na zagrożenia
- ustalanie wspólnego kierunku oddziaływania
- wspomaganie wychowawczej roli rodziny - rzetelna diagnoza potrzeb rozwojowych i rozwijanie kompetencji.

V. ZADANIA I OBOWIĄZKI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM

1. Dyrektor szkoły:

- nadzoruje zgodność działania placówki ze statutem;
- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
- wspiera działania wychowawczo-profilaktyczne w środowisku szkolnym;
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji konwencji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej i religijnej, poczucia autonomii i godności;
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły;
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem, nauczycielami;
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrażania nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych, metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji dzieci/uczniów/uczestników zajęć.

2. Pedagog i psycholog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne dzieci/uczniów/uczestników zajęć;
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych;
- udziela dzieciom/uczniom/uczestnikom zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;

- podejmuje działania z zakresu profilaktyki;
- inicjuje i prowadzi działania medycyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- udziela nauczycielom i rodzicom/opiekunom pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- współpracuje z placówkami wspierającymi szkołę.

3. Nauczyciel:

- reaguje na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci/uczniów/uczestników zajęć;
- wspiera swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, kształtuje poczucie tożsamości, autonomii i godności;
- wspiera zainteresowania i rozwój dzieci/uczniów/uczestników zajęć we wszystkich sferach;
- udziela pomocy w przewyciężaniu trudności, w oparciu o rozpoznane potrzeby dzieci/uczniów/uczestników zajęć;
- czuwa nad bezpieczeństwem dzieci/uczniów/uczestników zajęć podczas zajęć szkolnych;
- przestrzega obowiązków w szkole procedur;
- współpracuje w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczy w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

4. Wychowawca klasy:

- integruje zespół klasowy, sprawuje opiekę wychowawczą nad powierzonymi mu dziećmi/uczniami szkoły poprzez tworzenie warunków wspomagających ich rozwój i przygotowuje ich do życia w rodzinie i w społeczeństwie, kształtuje poczucie tożsamości, autonomii i godności;
- poznaje warunki życia i nauki swoich wychowanków;
- czuwa nad bezpieczeństwem dzieci/uczniów podczas zajęć szkolnych;
- koordynuje, świadczy pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swoim oddziale edukacyjnym;
- prowadzi konsultacje dla rodziców/opiekunów.
- przygotowuje sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczo-profilaktycznej i wnioski do dalszej pracy;
- współpracuje z innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem;
- rozpoznaje oczekiwania swoich wychowanków i ich rodziców/opiekunów.

5. Pracownicy szkoły:

- reagują na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci/uczniów/uczestników zajęć;
- udzielają pomocy w razie trudności;
- dbają o bezpieczeństwo dzieci/uczniów/uczestników zajęć podczas pobytu w szkole.

6. Rodzice/opiekunowie:

- współdziałają z nauczycielami i wychowawcą, pedagogiem, psychologiem w sprawach wychowania i kształcenia dzieci/podopiecznych;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego dzieci/podopiecznych;
- zapewniają godne warunki bytowe umożliwiające rozwój dzieci/podopiecznych.

7. Rada Pedagogiczna:

- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli;
- uczestniczy w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

VI. TREŚCI WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE

SFERA FIZYCZNA OBSZAR: ZDROWIE – EDUKACJA ZDROWOTNA

CEL	ZADANIA	DZIAŁANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
Ukształtowanie zachowań prozdrowotnych.	<p><u>Ukształtowanie nawyków i przyzwyczajzeń higienicznych.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nauka przestrzegania zasad higieny osobistej zwłaszcza mycia rąk. • Nauka dezynfekowania rąk. • Wdrażanie zasad: dezynfekcja, dystans, higiena, maseczka, wietrzenie. • Wdrażanie do higieny jamy ustnej. • Nauka korzystania z przyborów toaletowych oraz środków czystości. • Wyposażenie w wiedzę i umiejętności dbania o higienę w okresie dojrzewania. • Kształtowanie nawyku dbania o schludny wygląd ubrania. • Zapoznanie uczniów z higienicznymi zasadami korzystania z toalety, oraz wdrażanie tych zasad w praktycznym działaniu. • Uczenie mycia owoców i warzyw, korzystania z czystych naczyń. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne, zwłaszcza funkcjonowanie osobiste i społeczne. • Tematyka godzin z wychowawcą. • Zajęcia w świetlicy. • Współpraca z pielęgniarką szkolną. • Współpraca ze środowiskiem domowym. • Ewentualne impreza szkolna o tematyce prozdrowotnej. • Dekoracje okolicznościowe, gazetki. • Udział w konkursach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele • Wychowawcy • Nauczyciele świetlicy • Pielęgniarka szkolna • Ewentualnie organizatorzy imprezy szkolnej • Pedagog 	<p>IX – VI</p> <p>Ew. zgodnie z terminarzem imprez</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Dbanie o czystość, dezynfekcje przedmiotów użytkowych. • Wdrażanie do dbania o czystość pomieszczeń. 	<p><u>Kształtowanie prawidłowych nawyków żywienia.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pokazanie związku między sposobem odżywiania a zdrowiem. • Przyzwyczajanie do spożywania urozmaiconych posiłków. • Nauka dobierania produktów spożywczych do poszczególnych posiłków. • Nauka odróżniania pokarmów niejadalnych od jadalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Praca na zajęciach lekcyjnych, zajęciach kulinarnych. • Zajęcia w świetlicy. • Współpraca ze środowiskiem domowym. • Ewentualnie impreza szkolna "Dzień zdrowia". • Udział w akcjach, programach promujących zdrowe odżywianie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele • Wychowawcy • Nauczyciele świetlicy • Pedagog • Pielęgniarka szkolna • Ewentualnie organizatorzy imprezy szkolnej 	<p>IX – VI</p> <p>Ew. zgodnie z terminarzem imprez</p>
<p><u>Kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznawanie i przestrzeganie zasad zdrowego trybu życia. • Nauka dbałości o zdrowie – różnicowanie pojęć: „człowiek zdrowy”, „człowiek chory”. • Zapoznanie z zasadami profilaktyki, szczepień i postępowania w czasie choroby. • Uczenie się dbałości o odpowiednią pozycję podczas pracy oraz dobre oświetlenie, rozumienie znaczenie snu oraz odpoczynku. • Kształtowanie i doskonalenie umiejętności wyboru odzieży i ubierania się adekwatnego do pogody. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne, zwłaszcza funkcjonowanie osobiste i społeczne. • Zajęcia w świetlicy. • Tematyka godzin z wychowawcą. • Współpraca z pielęgniarką szkolną: pogadanki, zabiegi profilaktyczne, podawanie leków, doraźna opieka medyczna. • Omawianie bieżących spraw na spotkaniach zespołów przedmiotowych i problemowych. • Współpraca ze środowiskiem domowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele • Wychowawcy • Nauczyciele świetlicy • Pedagog • Pielęgniarka szkolna • Ew. organizatorzy imprezy szkolnej 	<p>IX – VI</p> <p>Ew. zgodnie z terminarzem imprez</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności dbania o zdrowy styl życia. • Rozumienie konieczności przeprowadzania badań profilaktycznych, wdrażanie do korzystania z usług medycznych, przeprowadzania badań okresowych, profilaktycznych, służących zachowaniu i przywróceniu zdrowia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ewentualnie impreza szkolna "Dzień zdrowia". 		
<p><u>Kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postaw ekologicznych - szerzenie wiedzy na temat wpływu środowiska na zdrowie i życie człowieka. • Nauka dbania o środowisko naturalne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne, zwłaszcza funkcjonowanie osobiste i społeczne. • Zajęcia pozalekcyjne. • Udział w akcjach ekologicznych. • Praktyczne zajęcia w środowisku naturalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele • Wychowawcy 	IX – VI
<p><u>Upowszechnienie działań na rzecz aktywności ruchowej.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie sprawności ruchowej z wykorzystaniem sprzętu sportowego, form i metod pracy. • Zaspokojenie potrzeby ruchu. • Rozwijanie świadomości własnego ciała, odczuwanie ciała i ruchu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne, zwłaszcza wychowania fizycznego. • Wyjazdowe zajęcia sportowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele • Wychowawcy 	IX – VI
<p><u>Ukształtowanie umiejętności wspierających zdrowie psychiczne.</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne, zwłaszcza funkcjonowanie osobiste i społeczne • Oddziaływania psychologiczno-pedagogiczne: rozmowy, 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy i nauczyciele zwiaszcza uczący w kl. PP • Pedagog 	IX – VI

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i wyrażania uczuć. • Doskonalenie umiejętności oceny własnych kompetencji. • Uczenie jak radzić sobie z problemem chorób i śmierci bliskich osób, przeżywać żałobę. • Nauka radzenia sobie ze stresem. • Nauka asertywności. • Uczenie się określenia własnych mocnych stron i trudności. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki, konsultacje, warsztaty. • Tematyka godzin z wychowawcą. • Współpraca z instytucjami wspierającymi rozwój ucznia. • Omawianie bieżących problemów na spotkaniach zespołów przedmiotowych i problemowych. • Konsultacje z rodzicami/opiekunami prawnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Psycholog
--	---	---	---

SFERA PSYCHICZNA

OBSZAR: BEZPIECZEŃSTWO – PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMOWYCH)

CEL	ZADANIA	DZIAŁANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
Nabywanie umiejętności dbania o bezpieczeństwo w życiu codziennym.	<p><u>Wpajanie zasad bezpiecznego zachowania w szkole i w domu.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nabywanie umiejętności bezpiecznego poruszania się na terenie szkoły. • Nabywanie umiejętności bezpiecznego zachowania się podczas zabaw i gier ruchowych. • Nauka respektowania zakazu samodzielnego zażywania leków i innych środków chemicznych. • Nauka przestrzegania zasad bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne, zwłaszcza funkcjonowanie osobiste i społeczne. • Tematyka godzin z wychowawcą. • Zajęcia w świetlicy. • Współpraca ze środowiskiem domowym. • Zapewnienie stałej opieki i nadzoru. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele • Wychowawcy • Pracownicy szkoły 	IX – VI

<p>Nabycie umiejętności rozpoznawania i unikania zagrożeń</p>	<p>podczas posługiwania się różnymi urządzeniami, narzędziami w domu i w szkole.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie orientacji w przestrzeni bliższego i dalszego środowiska. • Rozwijanie samodzielności życia codziennym. <p><u>Ukształtowanie umiejętności bezpiecznego zachowania w ruchu drogowym</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nauka bezpiecznego poruszania się po różnych drogach. • Nauka rozpoznawania i rozumienia znaków drogowych, symboli, oznaczeń w różnych miejscach. • Nauka prawidłowego zachowania w środkach komunikacji. • Rozwijanie i doskonalenie umiejętności korzystania z transportu publicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie profilaktyki uniwersalnej – potrzeba wyposażenia w umiejętności unikania zagrożenia ze względu na występujące czynniki ryzyka (niski poziom inteligencji i niewielkie umiejętności społeczne). • Zajęcia edukacyjne, zwłaszcza funkcjonowanie osobiste i społeczne. • Tematyka godzin z wychowawcą. • Zapewnienie stałej opieki i nadzoru. • Stosowanie profilaktyki uniwersalnej – potrzeba wyposażenia w umiejętności unikania zagrożenia ze względu na występujące czynniki ryzyka (niski poziom inteligencji i niewielkie umiejętności społeczne). 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele • Wychowawcy • Pracownicy szkoły 	<p>IX – VI</p>
<p>Nabycie umiejętności rozpoznawania i unikania zagrożeń</p>	<p><u>Kształtowanie umiejętności dostrzegania zagrożeń i nieulegania im.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczenie dostrzegania zagrożeń wynikających z używania alkoholu, środków odurzających, palenia papierosów, spożycia leków. • Kształtowanie norm przeciwnych używaniu środków uzależniających. • Uczenie dostrzegania zagrożeń wynikających ze 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne zwłaszcza w kl. PP. • Tematyka godzin z wychowawcą. • Oddziaływania psychologiczno-pedagogiczne: rozmowy, pogadanki, konsultacje, warsztaty. • Współpraca z instytucjami 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele • Wychowawcy • Pedagog • Psycholog • Pracownicy szkoły 	<p>IX – VI</p>

<p>strony innych osób.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uwrażliwienie na zagrożenia z zakresu „zły dotyk”, „molestowanie”. • Kształtowanie postawy asertywności i umiejętności powiedzenia "Nie! Dość! Stop!" w sytuacji naruszenia nietykalności fizycznej. • Poznanie zagrożeń, jakie mogą zdarzyć się podczas samowolnego opuszczenia lekcji oraz ucieczek. • Uczenie odróżniania fikcji od rzeczywistości – świat kina, teatru, literatury, gier komputerowych. • Poznawanie zasady bezpieczeństwa w kontaktach z innymi ludźmi za pomocą Internetu i innych nowych technologii. • Uczenie zachowania dystansu w relacjach z innymi ludźmi. • Poznanie nietypowych i nagłych sytuacji, które mogą się zdarzyć w domu, w szkole, na ulicy, w innych miejscach. • Włączanie w działania rozwijające uzdolnienia i zainteresowania. • Kształtowanie umiejętności zagospodarowywania czasu wolnego. 	<p>wspierającymi rozwój ucznia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie profilaktyki selektywnej – wspieranie wychowanków, którzy ze względu na wiek rozwojowy (dojrzewanie), swoją sytuację środowiskową (wychowanie instytucjonalne) są w większym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych (sięganie po używki, niebezpieczne kontakty, molestowanie, ucieczki). • Włączenie w działania rozwijające uzdolnienia i zainteresowania (bazowanie na czynnikach chroniących) jako alternatywnej, pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności. Równocześnie kształtowanie norm przeciwnych używaniu środków i substancji odurzających oraz niebezpiecznych kontaktów. • Współpraca ze środowiskiem domowym. 	<p>Według potrzeb</p>
<p><u>Nauka radzenia sobie w sytuacjach trudnych.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności szukania pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne. • Tematyka godzin z wychowawcą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Psycholog • Pedagog <p>IX – VI</p>

	<p>wśród osób dorosłych w sytuacji zagrożenia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nauka sygnalizowania zagrożeń. • Poznawanie ludzi odpowiedzialnych za bezpieczeństwo • Poznanie i nauka korzystania z ważnych numerów alarmowych. • Nauka zachowania się w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych oraz groźnych (dotyczących siebie i innych). • Kształtowanie nawyków niezbędnych w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego • Nauka unikania zagrożenia wynikającego z agresywnych zachowań innych uczniów. • Poznawanie prawa, w tym uprawnień osób z niepełnosprawnościami do korzystania z systemu wsparcia społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oddziaływania psychologiczno – pedagogiczne: interwencje, rozmowy, pogadanki, konsultacje, warsztaty. • W razie potrzeby opracowanie procedury postępowania w przypadku zagrożeń. • Przestrzeganie procedur regulujących postępowanie w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu obywateli w szkole. • Omawianie bieżących problemów na spotkaniach zespołów przedmiotowych i problemowych. • Zajęcia w świetlicy. • Konsultacje z rodzicami/opiekunami prawnymi. • Zapewnienia wychowankom stałej opieki i nadzoru. • Współpraca z instytucjami lokalnymi – jednostkami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele • Ewentualnie zespół opracowujący procedurę. • Pracownicy szkoły 	Według potrzeb
<p>Ukształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów</p>	<p><u>Przygotowanie uczniów do radzenia sobie z negatywnymi emocjami i trudnymi sytuacjami</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i wyrażania uczuć, emocji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne zwłaszcza w kl. PP. • Tematyka godzin z wychowawcą. 	<ul style="list-style-type: none"> • Psycholog • Pedagog • Wychowawcy 	IX – VI

<p>w sposób ogólnie akceptowany.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności wyrażania emocji w sposób społecznie akceptowany. • Prezentowanie sposobów rozładowywania napięcia wywołującego agresję i autoagresję. • Poznanie norm zachowań, zasad zachowania. • Unikanie sytuacji konfliktowych, agresji i przemocy. • Informowanie osób z otoczenia o konfliktach i zagrożeniach. • Uczy się określania własnych mocnych stron i trudności. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oddziaływania psychologiczno-pedagogiczne: interwencje, mediacje, rozmowy, pogadanki, warsztaty, konsultacje. • Stosowanie profilaktyki selektywnej wobec wychowanków o tzw. „trudnym temperamencie” (wysoki poziom aktywności i pobudzenia, impulsywność, skłonność do demonstrowania agresji i złości czasami płaczliwości). • W razie potrzeby opracowanie procedury postępowania w przypadku zagrożeń • Omawianie bieżących problemów na spotkaniach zespołów przedmiotowych i problemowych. • Konsultacje z rodzicami/opiekunami prawnymi. • Współpraca z instytucjami wspierającymi rozwój ucznia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele • Ewentualnie zespół opracowujący procedurę. • Pracownicy szkoły 	<p>Według potrzeb</p>
--------------------------------------	--	--	--	-----------------------

SFERA SPOLECZNA
OBSZAR: RELACJE – KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOLECZNYCH

CEL	ZADANIA	DZIAŁANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
<p>Ukształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym.</p>	<p><u>Kształtowanie postawy aktywnego uczestnika życia społecznego.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaspokajanie potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji. • Stwarzanie klimatu nacechowanego bliskością i serdecznością. • Rozwijanie samodzielności i zaradności. • Doskonalenie umiejętności w zakresie samoobsługi, podejmowania obowiązków wynikających z organizacji życia w szkole i domu. • Motywowanie do podejmowania działań na rzecz najbliższego środowiska • Rozwijanie aktywności, kreatywności i uzdolnień w zakresie czynności artystycznych, technicznych, wytwórczych. • Poznawanie i korzystanie z miejsc użyteczności publicznych. • Poznawanie organizacji społecznych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami. • Wdrażanie do kultywowania tradycji, zwyczajów i świąt szkolnych, okolicznościowych integrujących środowisko. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne, zwłaszcza funkcjonowanie osobiste i społeczne. • Tematyka godzin z wychowawcą. • Zajęcia wyjazdowe. • Wycieczki. • Udział w przeglądach, konkursach. • Ewentualnie spotkania okolicznościowe, uroczystości, imprezy szkolne • Zajęcia w świetlicy. • Współpraca ze środowiskiem domowym. • Stwarzanie sytuacji, w których każdy wychowanek może wykaazać się i ujawnić własne możliwości i uzdolnienia, poczuć się wyjątkowo, być członkiem grupy i społeczności. • Zajęcia rozwijające zainteresowania. • Zajęcia edukacyjne zwłaszcza 	<ul style="list-style-type: none"> • Psycholog • Pedagog • Wychowawcy • Nauczyciele • Pracownicy szkoły • Ewentualnie organizatorzy imprez 	<p>IX – VI</p> <p>Ew. zgodnie z terminarzem imprez</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie do życia z niepełnosprawnością w okresie dojrzalości. • Kształtowanie postawy rozumienia sytuacji zagrożenia epidemiologicznego. 	<p>kształtujące kreatywność.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia rewalidacyjne. • Omawianie bieżących problemów na spotkaniach zespołów przedmiotowych i problemowych. 	<p>IX – VI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psycholog • Pedagog • Wychowawcy • Nauczyciele • Ewentualnie organizatorzy uroczystości • Pracownicy szkoły 	
<p><u>Kształtowanie umiejętności zagospodarowania czasu wolnego.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stwarzanie sytuacji wspomagających rozwój własnej aktywności uczniów. • Rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań. • Wdrażanie do organizacji pracy i wypoczynku, wskazanie właściwych i dających zadowolenie możliwości spędzania wolnego czasu. 	<p>kształtujące kreatywność.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wyjazdowe, wycieczki. • Udział w przeglądach, konkursach. • Ewentualne spotkania okolicznościowe, uroczystości, obchodzenie świąt, imprezy integracyjne. • Zajęcia w świetlicy. • Współpraca ze środowiskiem domowym. • Zajęcia edukacyjne zwłaszcza kształtujące kreatywność. 	<p>IX – VI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psycholog • Pedagog • Wychowawcy • Nauczyciele • Pracownicy szkoły 	
<p><u>Rozwijanie umiejętności komunikowania się</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie poczucia sprawczości. • Nauka wyrażania potrzeb, uczuć, emocji. • Uczenie komunikowania się z zastosowaniem wspomagających i alternatywnych metod komunikacji oraz urządzeń i oprogramowania wspomagającego komunikację. • Włączanie w wydarzenia klasowe i szkolne, także z zastosowaniem urządzeń komunikacji wspomagającej. 	<p>kształtujące kreatywność.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne rozwijające komunikowanie się. • Zajęcia rewalidacyjne. • Oddziaływania psychologiczno-pedagogiczne • Stwarzanie warunków i wypracowywanie umiejętności komunikowania się z otoczeniem również z uwzględnieniem komunikacji wspomagającej. 	<p>IX – VI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psycholog • Pedagog • Wychowawcy • Nauczyciele • Pracownicy szkoły 	

Budowanie relacji społecznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Przystawianie języka i doskonalenie mowy. • Uczenie porozumiewania w formie dialogu, poznawanie zasady prowadzenia rozmowy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne, zwłaszcza funkcjonowanie osobiste i społeczne w kl. PP. • Tematyka godzin z wychowawcą. • Zajęcia pozalekcyjne. • Zajęcia rewalidacyjne. • Oddziaływania psychologiczne – pedagogiczne: rozmowy, pogadanki, konsultacje, warsztaty, treningi. • Omawianie bieżących spraw na spotkaniach zespołów przedmiotowych i problemowych. • Ewentualnie spotkania okolicznościowe, uroczystości, obchodzenie świąt. • Stwarzanie sytuacji, w których każdy wychowanek może wykazać się i ujawnić własne możliwości i uzdolnienia, poczuć się wyjątkowo, być członkiem grupy i społeczności. • Współpraca ze środowiskiem domowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele • Psycholog • Pedagog • Ewentualnie organizatorzy imprezy szkolnej <p>Ew. zgodnie z terminarzem imprez</p>	IX – VI
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności wypełniania ról społecznych • Zapoznanie ze środowiskiem szkolnym i zasadami obowiązującymi w szkole. • Przestrzeganie zasad panujących w klasie, szkole. • Przestrzeganie norm współżycia w grupie. • Budowanie pozytywnych relacji w grupie rówieśniczej. • Uczenie się współuczestnictwa i współpracy podczas zabawy i zajęć. • Zapoznanie z prawami człowieka i zasadą, że niepełnosprawność nie może być przyczyną dyskryminacji. • Poznawanie ról społecznych osób w otoczeniu. • Zapoznanie z zasadami kulturalnego zachowania się wobec innych. • Rozumienie i nazywanie relacji i więzi między członkami rodziny. • Przestrzeganie zasad panujących w rodzinie. • Uczenie się nawiązywania właściwych relacji z płcią przeciwną: koleżeństwo, przyjaźń, zakochanie, związek. • Rozumienie sytuacji małżeństwa, w którym występuje niepełnosprawność. 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Poznawanie zasady sprawowania opieki nad dzieckiem, rozumienie co oznacza odpowiedzialne rodzicielstwo. • Doskonalenie umiejętności aktywnego udziału w życiu rodziny. • Rozumienie konieczność budowania wokół siebie kręgu wsparcia – grupy przyjacielskich osób. • Doskonalenie umiejętności nawiązywania relacji z innymi ludźmi. • Rozumienie sytuacji utrzymywania bliskości lub dystansu w relacjach z innymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie profilaktyki selektywnej wobec wychowanków, których rodzice nie radzą sobie z wypełnianiem ról społecznych. Bardzo ważną rolę pełnią nieformalni mentorzy – osoby dorosłe z otoczenia służące wsparciem, poradą, czuwające nad prawidłowym rozwojem. 	
<p>Ukształtowanie prawidłowych postaw społecznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności prezentowania i obrony własnego zdania – rozwijanie w uczniach asertywności. • Kształtowanie umiejętności wyjaśniania swojego zachowania i mówienia o planach. • Nauka stosowania form grzecznościowych w życiu codziennym. • Kształtowanie negacji dla wulgaryzmów. • Doskonalenie umiejętności pomagania sobie i innym. • Kształtowanie umiejętności wykonywania pracy charytatywnej. • Kształtowanie umiejętności prowadzenia życia towarzyskiego. • Rozwijanie kontroli własnych reakcji emocjonalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne, zwłaszcza funkcjonowanie osobiste i społeczne. • Tematyka godzin z wychowawcą. • Zajęcia rewalidacyjne. • Oddziaływania psychologiczno – pedagogiczne: rozmowy, pogadanki, konsultacje, warsztaty, treningi. • Imprezy szkolne integracyjne. • Omawianie bieżących spraw na spotkaniach zespołów przedmiotowych i problemowych. • Ewentualnie spotkania okolicznościowe, uroczystości, obchodzenie świąt. 	<p>IX – VI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele • Psycholog • Pedagog • Ewentualnie organizatorzy imprez szkolnych <p>Ew. zgodnie z terminarzem imprez</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Uczenie poszanowania mienia. • Kształtowanie krytycznej postawy wobec kradzieży. • Rozwijanie u uczniów umiejętności adekwatnego reagowania na stany emocjonalne innych osób. • Kształcenie umiejętności akceptowania własnej niepełnosprawności oraz eksponowania swoich mocnych stron. • Wspieranie uczuć koleżeństwa i przyjaźni. • Wdrażanie do udzielania pomocy w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych. • Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych (świadomość skutków własnego zachowania). 	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca ze środowiskiem domowym. • Współpraca z instytucjami wspierającymi rozwój ucznia. • Integracja ze środowiskiem rówieśniczym. (Czynnikami chroniącym jest nawiązywanie przyjaźni z konstruktywnymi rówieśnikami, którzy swoim zachowaniem dają wyraz akceptacji norm społecznych, wykazują postawy prospołeczne – np.: angażują się w działania na rzecz innych). 	
--	--	---	--

SFERA AKSJOLOGICZNA

OBSZAR: KULTURA – WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWAŃ

CEL	ZADANIA	DZIAŁANIA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
Ukształtowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości.	<p><u>Wprowadzenie w świat wartości i norm.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie pojęcia dobra i zachęcanie do poszukiwania go we wszelkich przejawach. • Kształtowanie pozytywnego nastawienia wobec siebie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne zwłaszcza w kl. PP. • Tematyka godzin z wychowawcą. • Zajęcia edukacyjne zwłaszcza funkcjonowanie osobiste 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele • Psycholog • Pedagog • Pracownicy szkoły 	IX – VI

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy poszanowanie drugiej osoby • Kształtowanie rzeczywistego obrazu siebie w oparciu o poczucie własnej wartości i umiejętności, dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron. • Uczenie umiejętności ochrony siebie, swojej intymności oraz poszanowania intymności innych osób. • Zapewnienie prawa do godności i intymności. • Uczenie odróżniania marzeń realnych od nierealnych. • Doskonalenie umiejętności dokonywania wyborów w różnych sytuacjach życiowych. • Uczenie brania odpowiedzialności za swoje słowa i czyny. • Kształtowanie norm przeciwnych używaniu środków i substancji odurzających. • Wspieranie uczniów pełnoletnich w odkrywaniu siebie jako osoby dorosłej. • Kształtowanie prawidłowej postawy wobec pracy, w aspekcie motywacji, kompetencji i zaangażowania. • Kształtowanie wartości duchowych i zasad etycznych zgodnych z przekonaniami wychowanka. • Uczenie się określania planów na przyszłość. 	<p>i społeczne, etyka, kształtujące kreatywność, rozwijające komunikowanie się.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia rewalidacyjne. • Omawianie bieżących spraw na spotkaniach zespołów przedmiotowych i problemowych. • Ewentualny udział w uroczystościach państwowych i kościelnych. • Udział w akcjach ekologicznych • Stosowanie profilaktyki selektywnej wobec wychowanków mieszkających w warunkach instytucjonalnych, gdzie czynnikiem ryzyka jest brak spójnego środowiska wychowawczego oraz wpływy destrukcyjnych grup rówieśniczych, a przy tym niska umiejętności oceny wartości. (Bardzo ważną rolę pełnią opiekunowie, wychowawcy oraz nieformalni mentorzy – osoby dorosłe z otoczenia służące wsparciem, poradą, czuwające nad prawidłowym rozwojem). 	<p>Według potrzeb</p>
--	---	--	-----------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności organizowania sobie czasu wolnego. • Kształtowanie pozytywnego nastawienia wobec środowiska społecznego • Kształtowanie pozytywnego nastawienia wobec osób z najbliższego otoczenia – rodziny, opiekunów, pracowników szkoły, kolegów, przyjaciół, osób starszych i niepełnosprawnych. • Nauka i wdrażanie zasad odpowiedniego zachowania się w różnych sytuacjach, postawy wobec innych osób. • Poznawanie i przestrzeganie ogólnie pojętych norm społecznych z zachowaniem prawa do indywidualności. • Wzmacnianie wiary we własne siły oraz wzbudzanie dobrej motywacji do pracy. • Kształtowanie pozytywnego nastawienia wobec środowiska przyrodniczego. • Poznanie środowiska przyrodniczego, rozbudzenie zainteresowania i szacunku dla otaczającej przyrody. • Wdrażanie do życia w harmonii z przyrodą. 			
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Wspieranie rozwoju kulturalnego.</u> • Włączanie w obchodzenie świąt i podtrzymywanie tradycji. • Poznanie regionu, kultury, tradycji i obyczajów. • Wdrażanie do przestrzegania kultury życia 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne zwłaszcza funkcjonowanie osobiste i społeczne, etyka, kształtujące kreatywność, rozwijające komunikowanie się. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele • Psycholog • Pedagog • Ewentualnie 	IX – VI

	<p>codziennego.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umożliwienie uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych w roli odbiorcy i twórcy kultury. • Uczenie wyrażania swych przeżyć, emocji i doświadczeń przez wytwory kultury. • Nauka korzystania z ośrodków i z instytucji kultury. • Nauka właściwego zachowania w różnych miejscach i sytuacjach (teatr, kino, muzeum, wystawy, koncerty). • Uczenie się elementów kultury osobistej – wygląd zewnętrzny, higiena osobista, odpowiednie zachowanie się w różnych sytuacjach • Nauka udziału w różnych formach twórczości (formy parateatralne, muzykowanie, zajęcia plastyczne, imprezy itp.). • Rozwijanie wrażliwości i kreatywności artystycznej. • Rozbudzanie zainteresowania książką i innymi materiałami czytelnictwem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tematyka godzin z wychowawcą. • Zajęcia rewalidacyjne. • Zajęcia o charakterze artystycznym. • Omawianie bieżących spraw na spotkaniach zespołów przedmiotowych i problemowych. • Ewentualne organizowanie spektakli teatralnych w szkole lub wyjazdy do ośrodków kultury. • Udział w przeglądach, konkursach • Ewentualny udział w uroczystościach państwowych i kościelnych. • Ewentualny udział w imprezach i uroczystościach szkolnych. • Dekoracje okolicznościowe, gazetki informacyjne. • Działania rozwijające czytelnictwo. 	<p>organizatorzy imprez szkolnych</p>	<p>Według potrzeb</p> <p>Ew. zgodnie z terminarzem imprez</p>
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Kształtowanie wartości i postaw obywatelskich.</u> • Budowanie tożsamości. • Rozbudzanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionu, narodu. • Kształtowanie szacunku dla własnego państwa. • Tworzenie sytuacji wyzwalających emocjonalny 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne zwłaszcza w kl. PP. • Zajęciach edukacyjne zwłaszcza funkcjonowanie osobiste i społeczne, etyka, kształtujące kreatywność, rozwijające ko- 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Nauczyciele • Psycholog • Pedagog • Ewentualnie organizatorzy 	<p>IX – VI</p>	<p>Ew. zgodnie z terminarzem</p>

	<p>związek z krajem ojczystym i świadomości obywatelskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obchodzenie świąt narodowych. • Branie udziału w lokalnych świątach i uroczystościach. • Poznawanie regionalnych organizacji i instytucji działających na danym terenie. • Poznawanie sylwetki patrona szkoły. • Rozumienie ważnych wydarzeń w rodzinie, miejscu zamieszkania, kraju, uczestniczenie w tych wydarzeniach. • Rozwijanie poszanowania mienia społecznego. • Poznawanie znaczenie pracy w życiu człowieka. 	<p>munikowanie się.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tematyka godzin z wychowawcą. • Zajęcia rewalidacyjne. • Zajęcia o charakterze artystycznym. • Omawianie bieżących spraw na spotkaniach zespołów przedmiotowych i problemowych. • Ewentualny udział w uroczystościach państwowych i kościelnych oraz imprezach i uroczystościach szkolnych. • Dekoracje okolicznościowe, gazetki informacyjne. • Stosowanie profilaktyki selektywnej przy współpracy z rodzicami opiekunami wobec incydentów przyswajania przedmiotów, kradzieży. (Wsparcie ze strony rodziny/ opiekunów, zainteresowanie sprawdzanie jest czynnikami chroniącym przed zachowaniami problemowymi). • Rozmowy i pogadanki moralizatorskie. • Współpraca z domem rodzinnym. 	<p>imprezy szkolnej</p>	<p>imprez</p> <p>Według potrzeb</p>
--	---	--	-------------------------	-------------------------------------

VII. KRYTERIA EFEKTYWNOŚCI

1. Wszyscy wychowankowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
2. Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji zadań.

VIII. STRATEGIA EWALUACJI

Program Wychowawczo-Profilaktyczny nie jest dokumentem zamkniętym, może ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością wychowawczą szkoły. Analiza jego skuteczności będzie polegać na bieżącym monitorowaniu, obserwacjach oraz corocznie dokonywanej ewaluacji. Informacje zwrotne pochodzące od nauczycieli, rodziców, wymiana spostrzeżeń w zespołach klasowych i problemowych, analiza dokumentacji, przeprowadzenie ankiet, posłużą doskonaleniu pracy i będą stanowiły podstawę do planowania zamierzeń wychowawczo-profilaktycznych w kolejnym roku szkolnym. Ewaluacja programu przeprowadzona będzie przez Zespół do spraw ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Ewaluacja może być prowadzona w wybranym obszarze lub całościowo. Z wynikami ewaluacji w formie raportu zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna.

Program opracował zespół w składzie:

Przewodniczący – Irena Wasyluk

I. Wasyluk

Członkowie – Barbara Bartoś

B. Bartoś

Justyna Bielecka

J. Bielecka

Barbara Socha

B. Socha

Katarzyna Turzyniecka

K. Turzyniecka